

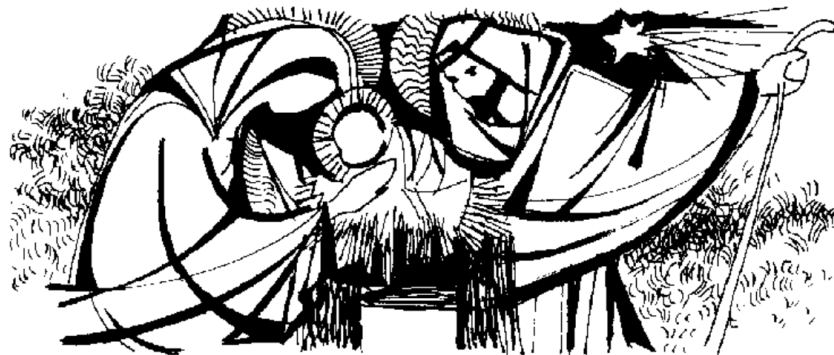
SPIS RZECZY

1) Pożegnanie adwentu	3
2) Błogosławieństwo siana	4
3) Zapalenie świecy	5
4) Czytanie Ewangelii	5
5) Modlitwa powszechna	7
6) Modlitwa Pańska	8
7) Błogosławieństwo opłatków	8
8) Łamanie się opłatkiem	9
9) Wieczera wigilijna	9
10) Teksty kolęd	11

CHRZEŚCIJAŃSKI OBRZĘD WIECZERZY WIGILIJNEJ

24 grudzień

MINIATUROWY ŚPIEWNIK KOŁĘD

Wśród nocnej ciszy

1. Wśród nocnej ciszy, głos się rozchodzi:
Wstańcie pasterze, Bóg się wam rodzi;
Czem prędzej się wybierajcie,
Do Betlejem pośpieszajcie
Przywitać Pana, przywitać Pana
2. Poszli, znaleźli Dzieciątko w żłobie
Z wszystkimi znaki danymi sobie;
Jako Bogu cześć mu dali,
A witając zawołali
Z wielkiej radości, z wielkiej radości:
3. "Ach witaj Zbawco z dawna żądany,
Cztery tysiące lat wyglądany!
Na Ciebie króle, prorocy
Czekali, a Tyś tej nocy
Nam się objawił, nam się objawił."
4. I my czekamy na Ciebie Pana;
A skro przyjdiesz na głos kapłana,
Padniemy na twarz przed Tobą,
Wierząc, żeś jest pod osobą
Chleba i wina, chleba i wina.
5. Pienia Aniołów brzmia pod niebiosa;
Śpiewajmy z nimi wspólnymi głosy:
Chwała Bogu w wysokości,
A ludziom na tej niskości
Niech pokój będzie, niech pokój będzie!
6. Ojcie przed wieczny, Królu na niebie!
Coś nam dał Syna, wielbimy Ciebie.
Chwała Bogu w wysokości,
A ludziom na tej niskości
Niech pokój będzie, niech pokój będzie!

Bóg się rodzi

1. Bóg się rodzi, moc truchleje,
Pan niebiosów obnażony!
Ogień krzepnie, blask ciemnieje,
Ma granice Nieskończony;
Wzgardzony, okryty chwałą,
Śmiertelny Król nad wiekami!
- Ref.** A Sowo ciałem się stało
i mieszkało między nami.
2. Cóż masz, niebo, nad ziemiany?
Bóg porzucił szczęście Twoje,
Wszedł między lud ukochany,
Dzieląc z nim trudy i znoje.
Niemало cierpiał, niemало,
Żeśmy byli winni sami.
  3. W nędznej szopie urodzony,
Żłób Mu za kolebkę dano!
Cóż jest, czym był otoczony?
Bydło, pasterze i siano.
Ubodzy, was to spotkało
Witać Go przed bogaczami!
  4. Potem i króle widziani
Cisną się między prostotą,
Niosąc dary Panu w dani:
Mirrę, kadzidło i złoto.
Bóstwo to razem zmieszało
Z wieśniaczymi ofiarami.
  5. Podnieś rękę, Boże Dziecię,
Błogosław ojczyznę miłą,
W dobrych radach, w dobrym bycie
Wspieraj jej siłę swą siłą,
Dom nasz i majątność całą
I wszystkie wioski z miastami.

Wydanie pierwsze
Broszura: zakres kompletny

Autor opracowania: Marcin Kęczkowski
Komputerowe opracowanie ilustracji: Marcin Kęczkowski

Copyright © by Marcin Kęczkowski
Płock 2011

Skład i łamanie: Marcin Kęczkowski
Druki oprawa: Marcin Kęczkowski

Druk ukończono w grudniu 2011 r.
Wszelkie prawa zastrzeżone

Projekt okładki i karty tytułowej: Marcin Kęczkowski
Redaktor techniczny: Marcin Kęczkowski

Spożywanie wieczerzy przebiega w atmosferze wzajemnego braterstwa i życzliwości. W czasie wieczerzy nie wypada oglądać telewizji, można natomiast włączyć muzykę poważną albo kolędy. Po skończonej wieczerzy następuje modlitwa po jedzeniu:

- Dziękujemy Ci, Boże, nasz dobry Ojcze, za Syna Twego Jezusa Chrystusa, dziękujemy za miłość do wszystkich ludzi, za ten błogosławiony wieczór i dary, które spożywaliliśmy. Tobie chwała na wieki.
- Amen.

Świąteczny nastrój podtrzymujemy rodzinnym śpiewem kolęd i wzajemnym obdarowywaniem się upominkami. Przy choince, w nastroju świątecznym oczekujemy na Pasterkę – świąteczną Uczę Eucharystyczną całej rodziny parafialnej.

WSTĘP

Przygotowania do wieczerzy należy zakończyć wcześniej, by nie trwały do ostatniej chwili. Zachowajmy starannie dawne obyczaje religijne związane z tym wieczorem. Potrawy wigilijne są potrawami postnymi, tym bardziej nie powinno być miejsca na alkohol podczas tej wieczerzy. Gdy ukaże się pierwsza gwiazda na niebie (na znak Gwiazdy Betlejemskiej), rodzina gromadzi się wokół stołu wigilijnego. Jedno miejsce przy stole zostaje wolne, jako znak pamięci o bliskich zmarłych i podróżnych, którzy niespodziewanie mogą zapukać do drzwi. Pięknym gestem miłości jest zaproszenie do stołu wigilijnego kogoś samotnego, biednego, osoby, która nie jest w stanie przygotować sama swej wieczerzy.

Stół wigilijny nakryty jest odświętnie białym obrusem. W niektórych okolicach jest zwyczaj, że pod obrus kładzie się trochę siana, na pamiątkę urodzenia Chrystusa w żłobie na sianie. Na stole leży Pismo Święte (założone na stronie, z której będzie czytany wyjątek); obok niego – talerzyk z opłatkami.

Po otoczeniu stołu wigilijnego przez wszystkich domowników, zebrani śpiewają kolędę ukazującą treść tajemnicy dnia: „Wśród nocnej ciszy”. Najstarsze dziecko zapala lampki na choince.

- W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.
- Amen.

1) POŻEGNANIE ADWENTU

Cała rodzina odmawia lub śpiewa Anioł Pański dla uczczenia tajemnicy Wcielenia i Narodzenia Pańskiego.

- Anioł Pański zwiastował Pannie Maryi i poczęła z Ducha Świętego.
- Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą. Błogosławionaś Ty między niewiastami i błogosławiony owoc Twego łona – Jezus. Święta Maryjo, Matko Boża, módl się za nami grzesznymi teraz i w godzinę śmierci naszej.
- Oto ja, służebnica Pańska, niech mi się stanie według słowa Twego.
- Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą. Błogosławionaś Ty między niewiastami i błogosławiony owoc Twego łona – Jezus. Święta Maryjo, Matko Boża, módl się za nami grzesznymi teraz i w godzinę śmierci naszej.

- A Słowo stało się Ciałem i zamieszkało między nami.
- *Zdrowaś Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą. Błogosławionaś Ty między niewiastami i błogosławiony owoc Twego łona – Jezus. Święta Maryjo, Matko Boża, módl się za nami grzesznymi teraz i w godzinę śmierci naszej.*
- Módlmy się:
Prosimy Cię, Boże, wlej w nasze serca swoją łaskę, abyśmy poznawszy za zwiastowaniem anielskim Wcielenie Chrystusa, Syna Twojego, przez Jego Mękę i Krzyż zostali doprowadzeni do chwały zmartwychwstania. Przez Chrystusa, Pana naszego.
- *Amen.*

2) BŁOGOSŁAWIENSTWO SIANA

Garstka siana pod obrusem symbolizuje żłóbek, w którym leżało Dzieciątko. Przypomina ono ubóstwo groty betlejemskiej. Kładziemy je na stół, przy którym będziemy spożywać wieczerzę wigilijną.

- Wspomożenie nasze w imieniu Pana.
- *Który stworzył niebo i ziemię.*
- Módlmy się:
Wszchemogący wieczny Boże, racz pobłogosławić to siano, które umieścimy na stole wigilijnym, by przypominało nam ubóstwo groty betlejemskiej, w której narodził się Twój Syn Jezus Chrystus i spraw, abyśmy nie troszczyli się o to co mamy jeść lub pić, w co mamy się przyodzierać, lecz byśmy zabiegali o sprawy Królestwa Bożego i radowali się z obecności w naszej rodzinie Twojego Syna Jezusa Chrystusa, który z Tobą żyje i króluje na wieki wieków.
- *Amen.*

Ojciec rodziny kropi siano wodą święconą i umieszcza je na środku stołu wigilijnego.

- Panie Boże, pobłogosław nas i te opłatki, którymi będziemy się dzielić zwyczajem naszych praojców. Naucz nas dzielić się chlebem, miłością i życzliwością z każdym człowiekiem. Obdarz nas wszystkich Twoim pokojem, abyśmy wspólnie sławili Twoją ojcowską dobroć. Przez Chrystusa, Pana naszego.
- *Amen.*

Ojciec kropi przygotowane opłatki wodą święconą, a matka rozdaje każdemu tak, by miał swój kawałek.

8) ŁAMANIE SIĘ OPŁATKIEM

Gdy już każdy trzyma w ręku opłatek, ojciec zwraca się do rodziny tymi lub podobnymi słowami:

A teraz w duchu miłości i przebaczenia przełamiemy się opłatkiem, chlebem miłości. Otwierając serca nasze w miłości wzajemnej, otwieramy je na przyjście Pana. W Nim każdy człowiek znajdzie dobroć i przyjaźń. Niech On będzie zawsze z nami w naszym domu.

Ojciec rodziny składa wszystkim życzenia i przełamuje się opłatkiem najpierw z matką, a potem z pozostałymi członkami rodziny. To samo czynią następnie wszyscy obecni.

9) WIECZERZA WIGILIJNA

Gdy już wszyscy złożą sobie życzenia, zasiadają do stołu na wcześniej wyznaczone miejsca, chwytają się za dłonie tworząc krąg, pochylają głowy, a ojciec odmawia modlitwę:

- Panie Jezu Chryste, który rodząc się jako Dziecię uświęciłeś życie rodzinne, pozostań w naszym domu i zajmij z nami miejsce przy stole, błogosławiąc te dary, które z Twej dobroci przygotowaliśmy na stół wigilijny. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków.
- *Amen.*

- Spraw, aby małżeństwa i rodziny nie mające własnego domu jak najszybciej znalazły się u siebie. Ciebie prosimy.
- *Wysłuchaj nas, Panie.*
- Naszym zmarłym (rodzicom, braciom, znajomym – można wymienić imiona), racz dać zmartwychwstanie i życie wieczne oraz radość, którą dałeś światu, rodząc się w stajni betlejemskiej. Ciebie prosimy.
- *Wysłuchaj nas, Panie.*
- Udziel nam tu obecnym potrzebnych łask, a naszej rodzinie daru miłości, zgody i pokoju. Ciebie prosimy.
- *Wysłuchaj nas, Panie.*
- Panie Boże, Ty sprawiłeś, że ta Święta Noc zajaśniała blaskiem prawdziwej światłości Jednorodzonego Syna Twojego; spraw, abyśmy jaśniali blaskiem Twego światła w naszym codziennym postępowaniu. Przez Chrystusa, Pana naszego.
- *Amen.*

6) MODLITWA PAŃSKA

- Zjednoczeni w miłości, odmówmy wspólnie modlitwę, której nauczył nas Jezus Chrystus:
- *Ojcze nasz, któryś jest w Niebie, święć się imię Twoje. Przyjdź Królestwo Twoje. Bądź wola Twoja, jako w Niebie, tak i na Ziemi. Chleba naszego, powszedniego daj nam dzisiaj. I odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. I nie wódź nas na pokuszenie, ale nas zbaw ode złego. Amen.*

7) BŁOGOSŁAWIEŃSTWO OPLATKÓW

Wigilijny zwyczaj łamania się oplatkiem jest jedną z najtrwalszych i najżywszych tradycji związanych z wigilią Bożego Narodzenia. W ceremonii dzielenia się świątecznym pieczywem najważniejszy zdaje się być element pojednania, jednoczenia się, charakterystyczny dla całych świąt Bożego Narodzenia, dlatego teraz nastąpi jego błogosławieństwo.

3) ZAPALENIE ŚWIECY

Następnie najstarszy z rodziny (bądź zaproszony gość) zapala świecę (najlepiej Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom, rozprowadzaną w parafiach przez Caritas Polska).

- Oto światłość, która w noc dzisiejszą przyszła na ziemię, by rozprożyć ciemności grzechu.
- *Bogu niech będą dzięki.*

4) CZYTANIE EWANGELII

Po zapaleniu świecy ojciec rodziny zwraca się do domowników tymi lub podobnymi słowami:

Blisko dwa tysiące lat temu przyszedł na świat Jezus Chrystus, Syn Boży, rodząc się w stajni betlejemskiej jako bezbronne Dziecię. W tej uroczystej chwili wychwalajmy Boga, naszego Ojca, za świętą noc, którą teraz wspominamy, a w której Jego Syn Jezus Chrystus narodził się z Maryi Dziewicy. Przeżyjmy tamto wydarzenie opisane w Ewangelii.

Następnie najstarsze dziecko otwiera Pismo Święte Nowego Testamentu na zaznaczonym fragmencie Ewangelii św. Łukasza (2, 1-14) i odczytuje wobec wszystkich.

- Pan z Wami.
- *I z duchem twoim.*
- *Z Ewangelii świętego Łukasza:*

„W owym czasie wyszło rozporządzenie Cezara Augusta, żeby przeprowadzić spis ludności w całym państwie. Pierwszy ten spis odbył się wówczas, gdy wielkorządcą Syrii był Kwiryniusz. Wybierali się więc wszyscy, aby się dać zapisać, każdy do swego miasta. Udał się także Józef z Galilei do Judei, do miasta Dawidowego zwanego Betlejem, ponieważ pochodził z domu i rodu Dawida, żeby się dać

zapisać z poślubioną sobie Maryją, która była brzemienna. Kiedy tam przebywali, nadszedł dla Maryi czas rozwiązania. Porodziła swego pierworodnego Syna, owinęła Go w pieluszki i położyła w żłobie, gdyż nie było dla nich miejsca w gospodzie.

W tej samej okolicy przebywali w polu pasterze i trzymali straż nocną nad swoim stadem. Naraz stanął przy nich Anioł Pański i chwała Pańska zewsząd ich oświeciła, tak, że bardzo się przestraszyli. Lecz Anioł rzekł do nich: «Nie bójcie się! Oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu: dziś w mieście Dawida narodził się Zbawiciel, którym jest Mesjasz, Pan. A to będzie znakiem dla was: znajdziecie Niemowlę, owinięte w pieluszki i leżące w żłobie». I nagle przyłączyło się do Anioła mnóstwo zastępów niebieskich, które wielbiły Boga słowami: «Chwała Bogu na wysokościach, a na ziemi pokój ludziom Jego upodobania».

- Oto Słowo Pańskie.
- *Chwała Tobie, Chryste.*

Po odczytaniu tekstu Pisma Świętego ojciec rodziny zachęca do chwili milczenia i cichej modlitwy. Można też zaśpiewać kolędę pt. „Bóg się rodzi”. Następnie zwraca się do rodziny tymi lub podobnymi słowami:

„Zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu: dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel, którym jest Mesjasz Pan” – takie słowa skierował anioł do pasterzy w noc Bożego Narodzenia. Słowa te skierowane są dzisiaj również do nas wszystkich. Niech więc radość płynąca z narodzenia Pana będzie udziałem całego świata, naszego polskiego narodu, naszej rodziny, wszystkich naszych krewnych, znajomych i przyjaciół. Wszystkich ogarniamy dzisiaj myślą i sercem, i prosimy Pana, by nappełnił ich radością i pokojem. Przełamiemy się za chwilę opłatkiem, który nam przypomina Ciało Chrystusa – pokarm niebieski – i Jego bezgraniczną miłość do nas, a zarazem uczy nas, że mamy dzielić się z braćmi ostatnim kawałkiem chleba. Życzę wam wszystkim i sobie, byśmy tworzyli jedno serce i jedną duszę, i jako dzieci Boże tworzyli

domowy Kościół. Niech więc panuje w nim radość i pokój, o którym śpiewali aniołowie nad grota w dzisiejszą noc Bożego Narodzenia. Módlmy się za wszystkich, których ogarniamy swoim sercem, a szczególnie za papieża Benedykta, naszego biskupa Piotra, naszych krewnych, przyjaciół i sąsiadów oraz zmarłych, by w dzisiejszą noc Pan obdarzył ich swą łaską i pokojem.

5) MODLITWA POWSZECHNA

Następnie ojciec rozpoczyna i kończy modlitwę, a matka czyta wezwania:

Boże, nasz Ojcze, w tej uroczystej godzinie wychwalamy Cię i dziękujemy za noc dzisiaj wspominaną, w której posłałeś nam swojego Syna, Jezusa Chrystusa, naszego Pana i Zbawiciela. Prosimy Cię:

- Panie Jezu Chryste, nasza Mocy, pomnij na swój Kościół, którego jesteśmy członkami i na tych, których powołałeś do poznania swojej prawdy. Ciebie prosimy.
- *Wysłuchaj nas, Panie.*
- W duchu Twojej mądrości prowadź tych, którzy nami rządzą, aby kierowali nami w pokoju. Ciebie prosimy.
- *Wysłuchaj nas, Panie.*
- Panie Jezu, który narodziłeś się w ubóstwie i poniżeniu, pomnij na opuszczonych, samotnych, strapionych, cierpiących, biednych i głodnych na całym świecie, pociesz ich i umocnij Dobrą Nowiną tej świętej nocy. Ciebie prosimy.
- *Wysłuchaj nas, Panie.*
- Obdarz pokojem tej nocy również naszych krewnych, sąsiadów, przyjaciół, znajomych i wszystkich życzliwych nam ludzi, jakich spotykamy na swojej życiowej drodze. Ciebie prosimy.
- *Wysłuchaj nas, Panie.*